

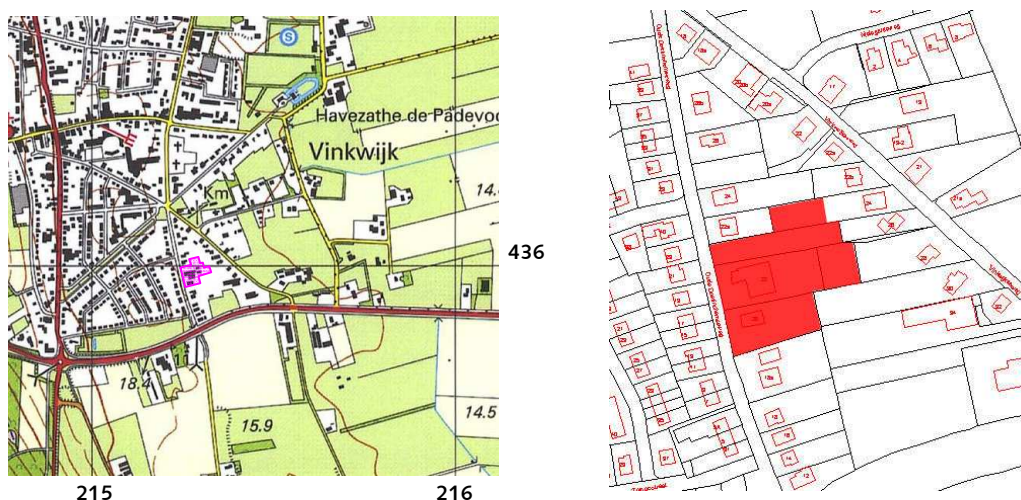
Gemeente Montferland

Notitie vleermuizenonderzoek Carpe Diem te Zeddam

Inleiding

Er zijn plannen om Hotel Carpe Diem en de naastgelegen woning (nummer 20) (plangebied, figuur 1) aan de Oude Doetinchemseweg te Zeddam te slopen en te vervangen door 22 woningen. In het kader van de procedure ex artikel 19, lid 2 WRO is hiervoor in april 2008 een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd (BügelHajema Adviseurs, 2008). Hierin is geconcludeerd dat de aanwezigheid van verblijfplaatsen van zwaar beschermde vleermuizen in de te slopen gebouwen niet kan worden uitgesloten. Alvorens tot de sloop van de gebouwen kan worden overgegaan, is nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen dan ook noodzakelijk.

Deze notitie dient als aanvulling op het eerder uitgevoerde natuurwaardenonderzoek te worden gezien. In deze notitie is de opzet van de vleermuizeninventarisatie beschreven, alsmede de uitkomsten van het onderzoek.

Figuur 1. Plangebied (roze), omliggend gebied en kilometerhokken (grijze lijnen) met daarnaast een vergroting van het gebied (rood omlijnt) op de kadastrale kaart

Inventarisatie en materiaal

Het avondbezoek is op 14 mei 2008 uitgevoerd door de heer drs. M. van Dinther. Op 13 juni 2008 is door de heer drs. M. van Dinther een ochtendbezoek aan het plangebied gebracht. In navolgende tabel staan gedetailleerde gegevens van beide onderzoeken. Tijdens beide onderzoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor vleermuizen. Gedurende het ochtendbezoek begon het om 04.55 uur zacht te regenen. Gezien de waarnemingen tijdens het ochtendbezoek heeft dit geen noemenswaardige invloed op het onderzoek gehad. Het was geschikt weer om het gedrag van vleermuizen rond hun verblijfplaats waar te nemen.

Op 14 mei 2008 is voor aanvang van de inventarisatie het gebouw nogmaals op invliegopeningen en sporen (fecaliën) van vleermuizen geïnspecteerd. Tijdens het natuurwaardenonderzoek was reeds

geconstateerd dat de bomen aan de oostzijde van het hotel niet geschikt waren voor vleermuizen-verblijfplaatsen.

De inventarisaties zijn uitgevoerd met behulp van een ultrasoondetector (batdetector) Petterson D1000x (heterodyn, tijdverlengen en frequentiedeling). De gemaakte opnamen van de vleermuizen-geluiden zijn geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b en met zekerheid op soort gebracht.

Datum	Zonsopgang/-ondergang	Start	Einde	Temperatuur	Wind	Bijzonderheden
14 mei 2008	21.26 uur	20.50 uur	23.00 uur	20 °C-19 °C	ONO 2-3	Bewolkt
13 juni 2008	05.20 uur	03.40 uur	05.30 uur	10 °C-11 °C	W 3	Bewolkt

Waarnemingen

Tijdens de inspectie van beide gebouwen zijn bij mogelijke invliegopeningen geen sporen van vleermuizen aangetroffen. De meeste geschikte invliegopeningen hadden daarnaast oud en dik spinnenrag voor de opening, wat niet duidt op gebruik door vleermuizen.

Tijdens het avondbezoek werd om 21.35 uur de eerste vleermuis waargenomen. Dit was een rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), die hoog over het plangebied vloog. Deze heeft echter geen binding met het plangebied. Om 21.55 uur was de eerste waarneming in het plangebied. Het betrof twee individuen laatvlieger (*Eptescius serotinus*), die komend vanuit het westen, ten oosten van de woning (nummer 20) naar het oosten wegvlogen. Om 21.56 uur werden twee individuen gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) foeragerend waargenomen boven de paardenweide in het meest zuidoostelijke deel van het plangebied. Deze dwergvleermuizen foerageerden tot 22.10 uur afwisselend boven de paardenweides in de oostzijde van het plangebied. Hierbij werd met enige regelmaat ook in de nabijheid van de woning (nummer 20) gefoerageerd. Tussen 22.15 uur en 22.20 uur foerageerde een gewone dwergvleermuis korte tijd rond de bomen ten oosten van het hotel. De laatste waarneming betrof om 22.41 uur een gewone dwergvleermuis, die langs de weg van noord naar zuid vloog.

Gedurende de ochtend van 13 juni 2008 zijn alleen de gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. De eerste waarneming (04.28 uur) betrof wederom twee exemplaren gewone dwergvleermuis, die foerageerden boven de paardenweide in het meest zuidoostelijke deel van het plangebied, maar ook boven de daar gelegen tuinen. Deze tuinen maken overigens geen onderdeel uit van het plangebied. Om 04.30 uur foerageerde een gewone dwergvleermuis korte tijd ten oosten van de bomen en boven de paardenweide achter het hotel. Deze vleermuis verdween richting de tuinen ten noorden van het plangebied. De twee gewone dwergvleermuizen werden vanaf 04.35 uur niet meer waargenomen. Om 04.40 uur vlogen twee laatvliegers van zuid naar noord over het plangebied. Deze leken de Oude Doetichemseweg te volgen. Om 04.41 uur vloog een gewone dwergvleermuis ten oosten van de woning (nummer 20) en stak in westelijke richting de Oude Doetichemseweg over. Deze werd gevolgd door een tweede gewone dwergvleermuis, welke zichtbaar tussen twee woningen aan de overzijde van de weg door vloog. Hierna werden geen vleermuizen meer in en rond het plangebied waargenomen.

Interpretatie

De tijdens het eerste avondbezoek waargenomen gewone dwergvleermuizen waren ten opzichte van zonsondergang (30 minuten) redelijk vroeg aanwezig in het plangebied. Het is niet aannemelijk, dat deze uit het plangebied zijn gekomen, maar wel uit de directe omgeving hiervan. Tijdens de avond zijn geen waarnemingen nabij het hotel gedaan, echter de naastgelegen woning (Oude Doetinchemseweg 20) kon niet worden uitgesloten als verblijfplaats. De twee waargenomen laatvliegers vlogen in een rechte lijn over het plangebied en lijken geen binding te hebben met het plangebied.

Tijdens het ochtendbezoek zijn voor zonsopgang wederom gewone dwergvleermuizen waargenomen, die foerageerden in het plangebied. Er zijn echter geen vleermuizen waargenomen, die op de gebouwen (hotel én woonhuis) aanvlogen of nabij de gebouwen zwermgedrag vertoonden. Daarnaast zijn er enkele waarnemingen van vleermuizen die het plangebied verlieten, waarschijnlijk om naar hun verblijfplaatsen elders te gaan.

Conclusie

Gezien de waarnemingen tijdens beide veldbezoeken is het niet aannemelijk dat er op dit moment verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing van het plangebied. Daarnaast zijn tijdens de inspectie van de gebouwen geen sporen van vleermuizen aangetroffen. De eventueel te kappen bomen aan de oostzijde van het plangebied zijn ongeschikt als verblijfplaats van vleermuizen. Bovendien zijn ook geen boombewonende soorten vleermuizen aangetroffen in en rond het plangebied. Gedurende dit onderzoek zijn relatief weinig waarnemingen van vleermuizen in en nabij het plangebied gedaan. Daarom is het niet aannemelijk, dat de gebouwen een functie als verblijfplaats in een andere periode in het jaar zullen hebben. Bij de sloop van de gebouwen en de eventuele kap van deze bomen zullen waarschijnlijk geen verblijfplaatsen verloren gaan. Het plangebied wordt door gewone dwergvleermuis wel gebruikt om in te foerageren. Door de sloop van de gebouwen en de realisatie van de woningen op deze locatie zal het foerageergebied veranderen. Vleermuizen zullen hier in de toekomst echter ook kunnen blijven foerageren. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat in de nieuwe woningen weer geschikte verblijfplaatsen ontstaan. Bij de bouw van de woningen zouden vleermuisvoorzieningen kunnen worden aangebracht zoals restruimten, vleermuisstenen en/of vleermuisdakpannen.

Literatuur

- BügelHajema Adviseurs, Advies Natuurwaarden Carpe Diem Zeddam, projectnummer 151.13.50.00.00, Assen 2008.
- Kapteyn, K., Vleermuizen in het landschap, Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs BV, Haarlem 1995.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers, Atlas van de Nederlandse vleermuizen: Onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht 1997.
- Lina, P.H.C., Gids van de vleermuizen van Europa, Azoren en Canarische eilanden; met specifieke informatie over de vleermuizen in Nederland en België. Tirion Uitgevers BV, Baarn 2001.

Assen, 25 juni 2008